

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

carent, & perirent, sic ait. *Respondeant, si possunt, cur illos DEUS, cum fideliter, & pie viverent, non tunc de vita hujus periculis rapuit, ne malitia mutaret intellectum eorum, & ne fides deciperet animas eorum: utrum hoc in potestate non habuit? an eorum mala futura nescivit? nempe nihil horum, nisi perversissime, atque insanissime dicitur.* ergo manifestè supponit, DEUM istorum peccata præcivisse tali scientiâ, qua illuminatus potuisset ea impedire, & consequenter etiam scientiam visionis de ipsis: ergo ea vidit ut conditionatè futura, antequam viderit absolutè futura. Ista tamen in Scripturis revelata non fuerunt; quia infiniti mali ulus, & infinitorum non raptorum in innocentia, sed pereuntium in suis peccatis, actus peccaminosi revelati non sunt, & par est ratio de omnibus aliis rebus. Et quis neget, DEUM scire, an Christus venisset, si Adam non peccasset? quis neget, DEUM adhuc longè plura conditionata revelare potuisse?

Quòd autem hæc scientia debeat esse infallibilis, patet ex eo, quòd DEUM dedecet omnis cognitio fallibilis: dein ex eo, quòd hac ratione ejus providentiæ esset exposita periculo erroris, sicut gubernatio humana. Accedunt Scripturæ; nam 3. *Regum 17. v. 2.* dicitur, DEUM dixisse, quòd uxores alienigenæ certissimè essent averluræ filios Israël. Et hoc dictum est relatè ad alium textum *Exodi 34.* ubi tamen particula *certissimè* non est addita, ergo signum est, quòd, quandocunque DEUS aliquid revelat conditionatè, id faciat infallibili certitudine. Accedunt etiam SS. PP. quos hinc inde afferemus.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

386. **O**B. 1. Scientia conditionalis aliquid fingit: ergo est imperfecta, & DEUM dedecens. prob. ant. Dicere: *Si Petro occurrat ejus inimicus, ille hunc occidet*, est idem, ac dicere: *Ponamus existere occursum inimici*. &c. sed hoc est fingere, seu cognoscere conditionem per modum existentis: ergo. Confirm. 1. Scientia conditionalis ex conditione infert conditionatum: ergo est discursiva, adeoque DEO non conveniens. Confirm. 2. Hæc scientia est conceptus compositivus; quia componit conditionem cum conditionato: ergo repugnat DEO. Resp. neg. ant. ad prob. neg. maj. non enim per modum existentis, sed tantum per modum requisiti, aut conducentis, cognosci à DEO debet conditio, sicut etiam cognoscitur à scientia simplicis intelligentiæ. An. aliquando cognitio creata ita fingat, parum sum sollicitus. Ad 1. confirm. neg. ant. quia cognitio conditionis non illuminat DEUM ad cognoscendum conditionatum necdum notum. vide dicta num. 281. & 297. & seq. imò neque in conditione contingenti DEUS potest conditionatum cognoscere; quia non est medium infallibiliter connexum.

Neque etiam verum est, quòd veritas cujuscunque propositionis conditionalis stet in bonitate illationis, seu consequentiæ, ita, ut ex conditione rectè inferatur conditionatum; hoc enim tantum est verum in propositionibus condi-

tionalibus necessariis, non autem in contingentibus; nam istæ non afferuntur in sensu illativo, hoc est, inferente ex connexione conditionatum: sed purè enuntiativo, hoc est, enuntiante rem futuram sub conditione conducente. Quare DEUS debet conditionatum videre in se ipso, ut inferri dicemus: fundaturque infallibilitas hujus scientiæ, tum in intrinseca perfectione essentiae Divinæ, non potentis, nisi infallibiliter cognoscere, tum in ipsa futuritione conditionata objecti, posita tali conditione, quæ necessitate consequente non potest non esse. Ex eo autem, quòd non sit necessaria necessitate antecedente, adeoque possit absolutè non esse, tantum sequitur, hanc scientiam esse impedibilem, non autem fallibilem; quia, si non esset res illa futura, DEUS tunc cognosceret non futuram. Ad 2. confirm. neg. ant. quia est unus indivisibilis conceptus, & simplicissimus actus, simul cognoscens plura, scilicet conditionem, & habitudinem eorum ad invicem.

387. **O**B. 2. Scientia conditionalis est præcisa: ergo repugnat DEO. Resp. 1. retorq. argumentum in scientia simplicis intelligentiæ. Resp. 2. dist. ant. est præcisa realiter sumpta. neg. ant. formaliter, aut virtualiter sumpta. subdist. est præcisa præcissione propriè dicta, seu dicente aliquam abstractionem. neg. ant. dicente tantum aliquam indeterminationem. om. ant. & neg. conf. Vel scientia hæc versatur circa objectum tantum conditionatè futurum; & non est præcisa, nisi improprie; quia cognoscit objectum, quantum cognoscibile est: & licet fortè non cognoscat conditionatum in individuo, tamen ille modus cognoscendi non est abstractivus, sed tantum indeterminatus, de quo plura art. 4. ad objectum. 5. Vel versatur circa objectum absolutè futurum, aut etiam existens: & iterum, realiter sumpta, non est præcisa; licet enim cognoscat ut conditionatè futurum, tamen realiter simul cognoscit ut absolutè futurum, aut existens; quia scientia conditionalis in hoc casu habet realiter identitatem scientiam visionis.

Quamvis autem juxta valde probabilem multorum sententiam detur distinctio virtualis inter scientiam mediam, & visionis, tamen hæc nullatenus obest perfectissimæ identitati reali, ut patet in Divinis Personis, & essentia Divina; nam non minùs e. g. Filius Divinus est omnipotens, quam natura Divina, vel ipsa omnipotentia, quamvis ab his virtualiter distinguatur. Sic quoque scientia conditionalis, vel etiam simplicis intelligentiæ, in sensu reali non minùs videt rem existentem ut talem, quam scientia visionis; quia virtualis distinctio tantum excludit eas denominationes ab alterutro ex ita distinctis, quorum unum realiter capax non est, quamvis sit alterum: atqui casu, quo objectum est absolutè futurum, tunc in DEO tam scientia media, quam visionis, quin & scientia simplicis intelligentiæ, in sensu reali vident, & conditionatè, & absolutè objectum, sive statum conditionatum, & absolutum ut talem objecti. Aliud est, quòd nos imperfectè cognoscendo scientiam mediam, apprehendamus eam quasi præcisivam: & sic ipsa in sensu aliquo formali sit præcisa: hoc autem non arguit imperfectionem in cognitione Divina: sed tantum in nostra.

388. Dices. Saltem, quando objectum est absolute futurum, est inutilis, ridicula, & DEO indigna cognitio conditionata; nam lepidè quis, dum actu scribit, diceret, *si haberem calamum, scriberem*. Resp. iterum totum retorqueri in scientia simplicis intelligentiæ: dein nego illatum: Non esset absurdum ante descriptionem dicere, *si haberem calamum, scriberem*: & si cognitio, semel concepta, deberet etiam esse æterna in homine, non foret absurdum, eandem etiam cum actuali descriptione perseverare: atqui in DEO omnis cognitio necessariò est æterna. Insuper hæc cognitio conditionata debet in DEO dari, tum quia hic rem debet omni modo possibili cognoscere, tum quia illa debet præcedere decretum DEI, ut infra dicemus, ubi ejus utilitatem monstrabimus. Si semel autem existat, debet manere etiam cum scientia visionis. Accedit, quòd in DEO una cognitio non impediatur alteram; at verò homo ob limitatam potentiam non possit omnia simul cogitare: quare, licet homo cesset à cognitione conditionata, ne impediatur ab absoluta, aut alius magis uilibus, non ideo debet DEUS cessare.

389. Ob. 3. Scientia conditionalis est tantum apprehensio conditionis, non verò affirmatio: ergo est imperfecta. Conf. Per cognitionem tantum conditionalem redderetur DEUS suspensus, & nesciens, an res sit absolute futura, vel non: hæc est magna imperfectio: ergo. Resp. iterum retorquendo argumentum in scientia simplicis intelligentiæ. Resp. 2. neg. ant. saltem eo in sensu, in quo à Logicis sumitur apprehensio simplex pro prima mentis operatione, quanihil affirmatur, aut negatur; nam reverà DEUS judicat per scientiam mediam, rem conditionatè futuram, vel non: licet absolute non judicet, conditionem dandam, vel non. Et hoc fit per scientiam mediam formaliter acceptam, seu per nostrum conceptum præcisivum consideratam. At verò, quia in sensu reali semper scientiæ mediæ identificata est alterutra scientia visionis de absoluta futuritione, vel non futuritione conditionis, & conditionati; hinc in sensu reali DEUS semper simul absolute judicat, conditionem, & conditionatum vel exiturum, vel non exiturum: & sic in sensu reali DEUS nunquam est suspensus. Quòd autem à nobis in signo scientiæ mediæ concipiatur præcisivè suspensus, sive necdum determinatus ad ullam scientiam visionis, non probat DEUM esse imperfectum, sed nostram cognitionem: ex quo patet etiam responsio ad confirmationem.

390. Ob. 4. Hæc propositio: *Si Petrus vocetur auxilio A, consentiet*: æquivaleret huic: *Casus vocationis est casus consensûs*. sed hæc non spectat ad scientiam conditionalem contingentem: ergo nulla; quia aliæ eodem modo similibus æquivalent, prob. min. vel propositio sumitur universaliter, & est falsa, ut patet: vel sumitur particulariter, & est necessariò vera; quia necessariò aliquis casus vocationis est casus consensûs; nam casus vocationis conjunctus cum consensu etiam est aliquis casus vocationis, & est necessariò casus consensûs. Resp. omiff. maj. neg. min. ad prob. neg. utrumque membrum; nam debet sumi singulariter, ut sensus sit: *Hic casus vocationis* &c. (nam utique DEUS habet scientiam

de individuo auxilii, & libertatis) & debet sumi casus vocationis specificativè acceptus, ut ex parte subjecti veniat tantum datio auxilii specificativè accepti: tunc ruunt omnia illata, videatur Ulloa de DEO disp. 3. cap. 8. num. 169.

Nec dicas, scientiam mediam non attingere individuum; Resp. enim. Etsi non attingat individuum ex parte conditionati, seu actûs liberi creaturæ futuri, attingit tamen individuum libertatis, vel auxilii, à DEO solo liberè dandi: quin imò etsi non attingeret individuum auxilii, sed tantum speciem infimam, tamen non esset necessarius consensus; cum sub tota aliqua specie auxiliorum possit prævideri, & sæpe prævideatur dissensus.

391. Ob. 5. Posset dici, DEUM quidem subjectivè scire certò contingentia conditionatè futura, non verò certò scire objectivè: ergo. Resp. neg. ant. vel enim per hoc intelligitur, quòd in DEO, tanquam certo aliquo subjecto, detur aliqua cognitio, sed eum non certificans de objectis contingentibus conditionatis: & sic quævis cognitio, etiam falsa, est certa subjectivè: vel intelligitur, quòd DEUS quidem certò cognoscat conditionem, non verò conditionatum: & fit abusus vocabulorum; nemo enim dicit, quòd, qui certè cognoscit adesse nubes, nescit autem, an secutura sit pluvia, habeat cognitionem certam de futuritione intrinseca pluviarum, etiam tantum conditionali: vel tandem intelligitur, quòd DEUS talia objecta cognoscat in decreto subjectivè absoluto, objectivè autem conditionato: & sic jam admittitur scientia certa de futuris contingentibus, quanquam hic modus cognoscendi conditionata libera probabilius DEO repugnet, de quo infra.

392. Ob. 6. Posset dici, DEUM non cognoscere certò eventus ipsos conditionatè futuros; sed tantum inclinationem causarum ad illos. Resp. in Scripturis citatis num. 383. non revelatur tantum inclinatio causarum, sed ipse effectus; aliàs DEUS respondisset, quod non quærebarur. Sciebat utique David Saulem inclinatum ad descendendum; cum, ut ibi dicitur, Saul præcepit omni populo, ut descenderet in Ceilam, & David hoc audierit: unde interrogavit de ipso descensu, & ipsa traditione: verba Davidis sunt ista. *Si tradent me viri Ceila in manus ejus, & si descendet Saul, sicut audivit servus tuus.* responditque DEUS: *Descendet: tradent.*

Certè non aliter respondit DEUS eodem loco 1. Reg. 23. v. 4. eidem Davidi quærenti, an DEUS traditurus esset in manus suas Philistæos; respondit enim: *Tradam Philistæos in manu tua*: quo casu revelavit ipsum eventum postea secutum: ergo etiam in priore casu: vel etiam posset negari, quòd eventum revelaverit in hoc secundo, & sic eluderetur omnis vis prædictionis Divinæ; quia DEUS sæpissime tantum prædiceret, quod quilibet homo dicere posset, vel quod aliunde jam notissimum: quæ sunt DEO indigna. Rursus, vel DEUS revelavit tantum inclinationem causarum præsentem, e. g. Tyrionum ad poenitentiam, & hæc potest mutari quovis tempore, nihilque prodest revelatio: vel revelavit inclinationem futuram sub conditione, si miracula ibi fierent: & est eadem difficultas, ac de ipso eventu, ut patet consideranti,

K 3

393. Ob.

393. Ob. 7. In sacris Scripturis, ubi revelantur conditionatè futura, sæpè adhibetur particula *forte*: ergo de illis datur tantum scientia conjecturalis in DEO. ant. prob. *Math. 11. v. 23.* ait Christus. *Si in Sodomis factæ fuissent virtutes, quæ factæ sunt in te, urbe Capharnaum, forte mansissent usque in hanc diem.* *Genes. 3. v. 12.* ait DEUS de Adamo. *Ne forte mittat manum suam, & sumat etiam de ligno vitæ &c.* Resp. neg. conf. audiatur S. August. *tract. 37. in Joannem*, ubi ait: *Ille, qui omnia scit, quando dicit: forsitan: non dubitat, sed increpat. . . . Dubitationis verbum est, quando dicitur ab homine, ideo dubitante, quia nesciente. Cum verò dicitur à DEO verbum dubitationis, cum DEUM nihil utique lateat, illa dubitatione arguitur infidelitas, non opinatur Divinitas. Similia habent SS. Ambrosius, Gregorius, Hieronymus, aliique PP. complures apud Henna de scientia media theologicè propugnata sect. 10. Adde, particulam *forte* quoque adhiberi à DEO in rebus, quas esse ei notas dubitare non possumus, ut, cum Christus dicit *Joann. 8. v. 19. Si me sciretis, forsitan & Patrem meum sciretis.**

Dices, DEUS *Exod. 4. v. 8.* ait Moyse, quòd, si Judæi non sint credituri signo primo, credituri sint secundo: ergo non infallibiliter scivit, an primo signo sint credituri, an non. Resp. neg. conf. potest enim facillè dici cum Suarez in *Opusculo de scientia conditionata l. 2. cap. 1. num. 12.* DEUM præcivisse, aliquos primo, alios secundo signo credituros, adeoque de pluribus signis providisse: vel dic cum Abulensi, DEUM locutum esse more humano ad valde contentanlum (ut ait hic Author) Moysem, quem pluribus signis voluit securissimum reddere.

394. Ob. 8. S. Augustinus *lib. 1. de prædestinatione Sanctorum cap. 14.* exponens illud *Sap. 4. Raptus est, ne malitia mutaret intellectum ejus.* ait: *Dicitur enim secundum pericula vitæ hujus, non secundum præscientiam DEI, qui hoc præcivit, quod futurum erat, non quod futurum non erat.* Resp. ut notat Eximius in *Opusculis l. 2. de scientia futurorum condit. contingent. c. 2. n. 8.* & ex ipso Gormaz de DEO *num. 557.* vox præscientia, vel verbum præscire aliquando ab antiquis sumitur pro omni scientia præcedente objectum: aliquando strictius tantum pro scientia antecedente objectum, re ipsa postea secuturum. Sic Hugo de S. Victore *lib. 1. de Sacram. part. 2. cap. 16.* ait. *Ipsa, quæ præscientia est, scientia fuisset, etiamsi præscientia non fuisset, quoniam futurum aliquid non fuisset.* Item S. Prosper in celebri epistola ad S. Augustinum culpatur in Semipelagianis, quòd conditionatè futura dicant præscita, & sic habet. *Sed in tantum quibuscunque commentitiis meritis electionem DEI subijciunt, ut, quia præterita non exstant, futura, quæ non sunt futura, consingant, novoque apud illos absurditatis genere, & non agenda præscita sint, & præscita non acta sint.* vide Martinez *controv. 4. disp. 1. sect. 1.*

395. Hanc autem præscientiam, strictius dictam, tantum hoc loco negat S. Augustinus, non verò negat eam in priori sensu, ut patet ex *num. 393.* ubi clarè asserit S. Doctor, Christum scivisse infallibiliter futura conditionata, etiam quæ revelata sunt cum particula *forsitan.* & ex *num. 385.* ubi docet, DEUM vidisse conditionatè quorundam

mala, ita, ut potuisset per raptum ea impedire, quod non potuisset stante scientia visionis: ergo pro priori ad hanc habuit de iis aliam scientiam, scilicet conditionatam, quæ repræsentabat ea, ut conditionatè futura, & ab actuali existentia adhuc impedibilia. Rursus *lib. de bono perseverantia c. 9.* ait. *Nunquid possumus dicere, etiam Tyrios, & Sydonios talibus apud se virtutibus factis credere noluisse, aut credituros non fuisse, si fierent; cum eis ipse Dominus attestetur, quod acturi essent magne humilitatis penitentiam, si in eis facta essent Divinarum illa signa virtutum.* Ubi ex testimonio DEI infert ista infallibiliter futura fuisse, adeoque manifestè supponit, ea à DEO infallibiliter præscita fuisse.

ARTICULUS III.

An DEUS futura contingentia conditionata videat per Scientiam Mediam.

396. Scientia Media est, qua DEUS infallibiliter cognoscit veritates conditionatas contingentes in se ipsis, nullo præcedente decreto DEI libero, actualiter existente, & aliquid de iis decernente. Hanc scientiam negant Thomistæ, & ejus loco adstruunt aliquod decretum DEI, tanquam medium videndi dicta futura. Distinguunt autem duplex decretum. Unum vocant *simpliciter absolutum*, quod non tantum absolute in DEO existit, sed quo etiam DEUS simpliciter, absolute, & absque limitatione statuit, ut res aliqua sit. Tale est decretum e. g. de creando mundo: & in hoc dicunt, videri absolute futura. Alterum vocant *subjectivè absolutum*, & *objectivè conditionatum*: hoc est, decretum absolute in DEO, quasi in subjecto, existens, sed objectum suum conditionatè tantum decernens; si scilicet talis, vel talis conditio ponatur. Tale juxta ipsos est e. g. decretum in DEO absolute existens, at non absolute, sed tantum conditionatè decernens poenitentiam Tyriorum, sicque tendens: *Ego prædetermino, ut, si coram Tyriis Christus miracula faciat, convertantur.* Hoc decretum, juxta modernos Thomistas, efficax, & inimpedibile est, estque medium, in quo juxta eosdem DEUS infallibiliter videt contingentia conditionatè futura. At nostri hoc negant, & adstruunt scientiam mediam.

397. Dico itaque cum omnibus nostris, & pluribus aliis. Datur in DEO scientia media. Conclusio prob. 1. sic. Esi DEUS cognosceret ista conditionatè futura in alio, tamen posset etiam cognoscere in se ipsis, ut diximus de possibilibus in ordine ad scientiam simplicis intelligentiæ *num. 323.* nam habent etiam ista determinatam veritatem in se ipsis; quia etiam non possunt verificari contradictoria de conditionatè futuris, sicut non possunt de absolute futuris: de quo vide *num. 355.* & *384.* ergo. Hæc est ratio doctissimi Idiotæ Abbatis Cellensis ex ordine Canonic. Regul. S. August. *tract. de oculo mystico cap. 15. n. 12.* apud Martinez de DEO scientie *controv. 4. disp. 3. sect. 2.* sic scribentis: *Nec tantum oculus DEI ea prospicit, quæ aliquando erunt, sed etiam, quæ re ipsa non erunt, essent tamen, si aliquid*